

Ruimtelijke structuurvisie 2013-2033

Afdeling Beleid, cluster Ruimte
Merijn Vroonhof en Frank van Dieten
December 2012

Ruimtelijke structuurvisie 2013-2033

Projectopdracht / Plan van aanpak

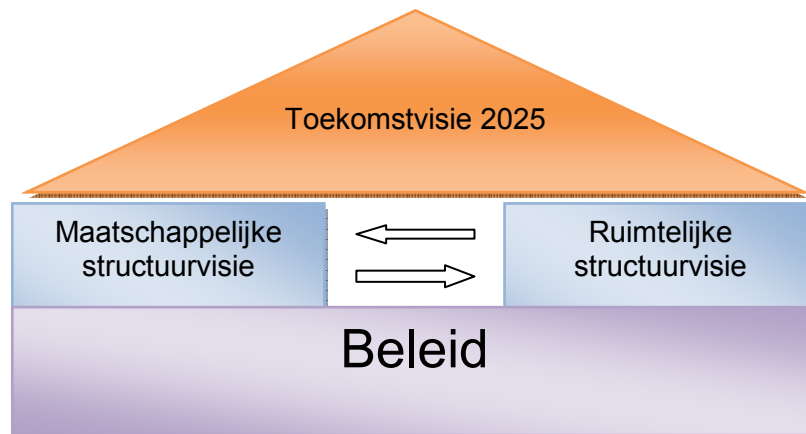
December 2012

Inhoudsopgave

Aanleiding	1
Doelstelling.....	1
Resultaat.....	2
Afbakening	2
Proces	4
Projectorganisatie.....	8
Planning	10
Geld	10
Kwaliteit.....	10
Communicatie	10

Aanleiding

De gemeenteraad heeft op 3 december 2012 de *Toekomstvisie Leiderdorp 2025. Samenwerken en verbinden* vastgesteld. Deze visie geeft aan welke koers het gemeentebestuur wil varen op de thema's maatschappij, ruimte, economie, bestuur en financiën. De koers van de eerste drie thema's wordt nader uitgewerkt in een ruimtelijke structuurvisie (RSV) en een maatschappelijke structuurvisie (MSV). In deze projectopdracht geven wij aan hoe wij tot een ruimtelijke structuurvisie gaan komen.

Doelstelling

Waarom maken we een ruimtelijke structuurvisie? Dat doen we om de volgende redenen:

1. Voor de ruimtelijke structuurvisie bestaat een wettelijke verplichting, vastgelegd in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Artikel 2.1 van de Wro schrijft het volgende voor: "De gemeenteraad stelt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer structuurvisies vast. De structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van dat gebied, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid. De structuurvisie gaat tevens in op de wijze waarop de raad zich voorstelt die voorgenomen ontwikkeling te doen verwezenlijken."
2. Het ruimtelijk vertalen van de Toekomstvisie Leiderdorp 2025. Met de ruimtelijke structuurvisie wordt vormgegeven aan de toekomstbeelden voor Leiderdorp vanuit het ruimtelijk perspectief.
3. Door de gewenste ruimtelijke kwaliteit van de diverse gebieden in Leiderdorp vast te leggen, kunnen we die kwaliteit waarborgen en versterken bij toekomstige ontwikkelingen.
4. Met een RSV scheppen we een beoordelingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen. Zo'n gedefinieerd kwaliteitskader biedt de mogelijkheid om te sturen op ruimtelijke kwaliteit bij toekomstige ruimtelijke veranderingen.
5. Een structuurvisie biedt de mogelijkheid voor verhaal van bovenplanse kosten of voor fondsvorming als bijdrage aan ruimtelijke

ontwikkelingen. Artikel 6.13 van de Wro stelt: "Bovenplanse kosten kunnen voor meerdere locaties of gedeeltes daarvan in de exploitatieopzet worden opgenomen in de vorm van een fondsbijdrage, indien er voor deze locaties of gedeeltes daarvan een structuurvisie is vastgesteld welke aanwijzingen geeft over de bestedingen die ten laste van het fonds kunnen komen.

Resultaat

Het projectresultaat is een door de raad vastgestelde ruimtelijke structuurvisie, die in overleg met de raad, het college van burgemeester en wethouders en belanghebbenden tot stand is gekomen.
De vastgestelde structuurvisie wordt geplaatst op ruimtelijkeplannen.nl.

Afbakening

Toekomstvisie Leiderdorp 2025

De structuurvisie vormt de ruimtelijke vertaling en invulling van de Toekomstvisie Leiderdorp 2025. De in de toekomstvisie aangegeven koers is leidend voor de ruimtelijke uitwerking.

Maatschappelijke structuurvisie

Parallel aan de ruimtelijke structuurvisie maken we een maatschappelijke structuurvisie. De MSV bevat een uitwerking van de Toekomstvisie voor de beleidsterreinen welzijn, zorg, sport, recreatie, cultuur, werk en inkomen, onderwijs, jeugd, veiligheid, wonen en economie. Keuzes op maatschappelijk vlak krijgen in de ruimtelijke structuurvisie een vertaling in de vorm van scenario's voor gebieden.

Bestaande (deel)visies

De afgelopen jaren heeft de gemeenteraad diverse gebiedsgerichte visies vastgesteld, te weten voor het gebied langs Rijksweg A4 (W4), het centrumgebied (Centrumplan), de zone langs de Willem-Alexanderlaan (Gebiedsvisie WA-laan e.o.), Polder Achthoven en de Boterhuispolder. Ook op sectoraal terrein zijn visies en beleidsdocumenten opgesteld, onder andere voor groen, water, detailhandel, kantoren en maatschappelijke thema's.
De in deze visies gemaakte keuzes vormen mede uitgangspunt voor ruimtelijke structuurvisie. Er wordt dus nadrukkelijk aangesloten bij bestaand beleid.

Het komt de ruimtelijke kwaliteit ten goede wanneer er meer ruimtelijke samenhang tussen al deze visies bestaat. Daarom wordt nadrukkelijk gekozen voor een structuurvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente en niet voor structuurvisies die zich richten op deelgebieden van de gemeente dan wel op bepaalde sectorale aspecten.

Een integrale gemeentebrede structuurvisie heeft bovendien het voordeel dat er één overzichtelijk document is waarin de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid voor de komende 10 tot 20 jaar staan.

Omgevingswet.

De rijksoverheid is van plan het omgevingsrecht te herzien; het omgevingsrecht moet eenvoudiger en beter worden. Intentie is

ruimtelijk relevante wetten te vervangen door één integrale wet: de Omgevingswet.

Het ruimtelijk instrumentarium zal daarmee waarschijnlijk ingrijpend veranderen. De verplichte structuurvisie wordt dan vervangen door een Omgevingsvisie (die niet verplicht lijkt te worden) gekoppeld aan een Omgevingsverordening. De rol van het bestemmingsplan in de toekomst is nog onduidelijk.

Omdat er over de nieuwe wetgeving nog onvoldoende bekend is, kunnen we hier geen rekening mee houden. Wel zullen we de mogelijkheden bekijken om de structuurvisie af te stemmen op wat er op dat moment bekend is over de Omgevingsvisie, de beoogde opvolger van de structuurvisie.

Proces

Er wordt gewerkt volgens de uitgangspunten voor het projectmatig realiseren (PMR). Per fase wordt aandacht besteed aan het te realiseren (tussen)product, de manier waarop de participatie wordt ingevuld en de aard van de besluitvorming. De volgende stappen zullen worden doorlopen.

Initiatieffase

Wat?

Het project begint met het formuleren van de projectopdracht. Hierin staat de productomschrijving en afbakening, zo nodig per fase. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de projectorganisatie (taken en bevoegdheden) en de inzet van uren en geld.

Door en met wie?

Deze fase is vooral gericht op de eigen organisatie. In deze fase is enkel het college (vertegenwoordigd door de portefeuillehouder ruimtelijke ordening) betrokken bij het project. Tijdens deze fase begint wel de communicatie over de ruimtelijke structuurvisie op de website en Gemeente aan Huis. Het participatieniveau is derhalve 1: informer.

In de initiatieffase wordt een voorstel voor de participatie gemaakt met behulp van de IBO-vragenboom. Deze boom wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Wanneer?

Eerste kwartaal 2013

Besluitvorming

1. Goedkeuring projectopdracht (portefeuillehouder ruimtelijke ordening)
2. Vaststelling IBO-niveau (gemeenteraad)
3. Selectie stedenbouwkundig bureau (besluitvorming volgens aanbestedingsregels)

Definitiefase

Wat?

Het project kan nu echt starten en begint met het beschrijven van de bestaande ruimtelijke situatie en een inventarisatie van bestaand (sectoraal) beleid. Dit levert een beschrijving in woord en beeld op, die wordt gebruikt om in samenspraak met burgers, organisaties en overheden een analyse¹ te maken van sterkten en zwakten, kansen en bedreigingen (SZKB=SWOT). De input uit dit overleg wordt gebruikt

¹ De SWOT analyse bij voorkeur in verschillende gremia uitvoeren: gemeentelijke organisatie, inwoners, bedrijven en instellingen. Dit levert namelijk een verschillende kijk op. De vinger vooral leggen op kwaliteiten en gebreken die op wijkniveau of daarboven afspelen, waaronder parkeren, bereikbaarheid (fiets, openbaar vervoer, auto), leegstand, variatie, barrières, flexibiliteit, woonmilieus, ecologie, zichtlijnen/uitzicht

om een ruimtelijk programma te formuleren met de daarbij behorende randvoorwaarden en uitgangspunten².

Door en met wie?

Samen met het adviesbureau wordt de bestaande situatie in beeld gebracht, zowel in tekst als kaart. Dit materiaal en de koers(en) uit de Toekomstvisie vormen de input voor de SWOT-analyse die we met verschillende participatiegroepen maken voor Leiderdorp en omgeving. Daarbij wordt telkens gekeken naar het heden (2013) en de planhorizon (2033).

In deze fase zijn de volgende actoren betrokken:

- Bewonersverenigingen, buurtverenigingen, huurdersverenigingen, VVE's e.d.
- Bedrijven, ondernemers
- Maatschappelijke instellingen en organisaties
- Inwoners van Leiderdorp
- Raadsleden (desgewenst)

In deze fase zijn we vooral informatie aan het verzamelen. Met deze actoren wordt gezocht naar de wensen van deze groepen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Leiderdorp.

Op basis van deze input wordt een Nota Uitgangspunten opgesteld. De nota wordt ter inzage gelegd, zodat burgers, bedrijven en organisaties kunnen reageren voordat de nota wordt vastgesteld. Deze reacties worden gebruikt om de nota aan te scherpen en te verbeteren. In deze fase vindt geen integrale beantwoording plaats. Het participatieniveau is derhalve 2: raadplegen.

Wanneer?

Tweede en derde kwartaal 2013

Besluitvorming

1. Vaststelling Nota Uitgangspunten (gemeenteraad, kaderstellend voor uitwerking van beleid)

Ontwerpfase

Wat?

Met de uitgangspunten uit de vorige fase kunnen we het eindproduct gaan opstellen: een ruimtelijke structuurvisie voor de gemeente Leiderdorp. Deze visie is abstract van karakter en is geformuleerd als een zelfbindend beleidsdocument voor ruimtelijke ontwikkeling in Leiderdorp. Naast alle technische aspecten die eigen zijn aan de ruimtelijke ordening gaat de structuurvisie in op de centrale vraag: met welke blik kijkt de gemeente naar haar eigen grondgebied en de omgeving? Dit structuurbeeld vormt de basis voor de invulling van de gemeentelijke rol als regisseur van de ruimtelijke ontwikkeling.

² Bij het formuleren van uitgangspunten goed opletten dat er niet alleen een verlanglijstje ontstaat zonder kaders. Bij wensen ook formuleren 'wat het je waard is' en daarbij kaderstellende uitgangspunten in grenzen, oppervlakken, tijd, geld, e.d.

De structuurvisie geeft een beschrijving in woord en beeld van de ruimtelijke structuur van Leiderdorp. Daarin wordt in de vorm van scenario's een ruimtelijke vertaling gemaakt van de (voorziene) uitdagingen die in de komende 20 jaar op ons afkomen. Daarnaast is het structuurbeeld voldoende om voor onvoorziene ontwikkelingen plek te bieden.

Door en met wie?

De gemeente is hier vooral zelf aan zet. Samen met adviseurs moet in de structuurvisie een integratie gemaakt worden van sectoraal beleid. Daarin moet ruimte worden geboden voor de gewenste programmaonderdelen. Bij de programmaonderdelen wordt met bandbreedtes gewerkt vanwege de onzekerheden die onvermijdbaar zijn met het oog op 2033. Om die onzekerheden het hoofd te bieden wordt gewerkt met ruimtelijke scenario's. Deze scenario's worden met direct belanghebbenden uit de vorige fase besproken.

Op basis van een concept zal in deze fase ook het overleg met overlegpartners worden ingevuld. Afstemming met regio en provincie en verschillende semi-overheden is wettelijk vastgelegd. In dit stadium wordt de gemeenteraad tijdens een presentatieavond geïnformeerd.

Het resultaat, de ontwerp structuurvisie, gaat vervolgens de inspraak in. De ontwerp structuurvisie ligt dan ter inzage en iedereen kan zienswijzen indienen. Het participatieniveau is derhalve 2: raadplegen.

Wanneer?

Derde en vierde kwartaal 2013

Besluitvorming

1. Vrijgeven concept-ontwerp structuurvisie t.b.v. overleg (college)
2. Vaststellen ontwerp structuurvisie t.b.v. inspraak (college, advies commissie Ruimte)

Realisatiefase

Wat?

Nadat het ontwerp ter inzage heeft gelegen worden de reacties samengevat en beantwoord. De zienswijzen zullen ook leiden tot aanpassingen en aanvullingen. Daarnaast wordt nu ook de laatste hand gelegd aan de uitvoeringsparagraaf, waarin wordt aangegeven hoe de ruimtelijke kwaliteitseisen geïmplementeerd gaan worden in het ruimtelijk beoordelingskader (bestemmingsplannen) en wordt op hoofdlijnen ingegaan op de financiële en maatschappelijke haalbaarheid en de fasering van ruimtelijke opgaven die de structuurvisie voorstelt.

Door en met Wie?

De gemeente beantwoordt de zienswijzen en past de visie aan. Waar nodig wordt over de zienswijzen en de daaruit voortvloeiende aanpassingen overleg gevoerd met de indieners c.q. belanghebbenden. Na vaststelling is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Het participatieniveau is derhalve 1 of 2: informeren en voor indieners van zienswijzen raadplegen.

Wanneer?

Vierde kwartaal 2013 en eerste kwartaal 2014

Besluitvorming

1. Vaststellen nota beantwoording en ruimtelijke structuurvisie, inclusief uitvoeringsparagraaf (gemeenteraad)

Implementatiefase

Vervolgens wordt uitvoering gegeven aan de structuurvisie en de uitvoeringsparagraaf. Dat maakt geen onderdeel uit van dit plan van aanpak.

Projectorganisatie Organisatie

Stuurgroep

Verantwoordelijk voor:

- Belangrijke richtinggevende besluiten
- Aansturing project

Deelnemers:

- Bestuurlijk opdrachtgever
- Ambtelijk opdrachtgever
- Projectleider cluster ruimte

Projectgroep

Verantwoordelijk voor:

- Voorbereiden en uitvoeren inhoudelijke acties
- Inhoudelijke afstemming diverse beleidsvelden
- Voorbereiden besluitvorming

De projectgroep bestaat uit:

- Projectleider
- Projectleider extern bureau
- Medewerker ruimte/stedenbouw
- Medewerker Omgevingsdienst
- Communicatieadviseur

Vakdeskundigen

Naast deze projectgroep wordt gebruik gemaakt van de kennis in de organisatie door raadpleging van de diverse vakdisciplines, personen die vanuit hun vakinhoudelijke kennis een bijdrage leveren, maar waarmee separaat gesproken zal worden.

- Wonen / huisvesting (relatie zorg)
- Werken (bedrijvigheid / detailhandel)
- Verkeer
- Groen en water (ecologie, flora en fauna)
- Voorzieningen (maatschappelijk, zorg, scholen, sport etc.)
- Cultuurhistorie
- Beheer
- Planeconoom (gericht op uitvoeringsparagraaf)

Werkgroep(en):

Het is denkbaar dat er tijdens het opstellen van de structuurvisie werkgroepen gevormd worden om bepaalde aspecten en keuzes verder uit te diepen.

Verantwoordelijkheden.

Raad: besluitvorming kaders en eindresultaat.

Verantwoordelijk voor:

- Vaststelling procesaanpak met participatietraject (IBO)
- Vaststellen uitgangspunten en randvoorwaarden in de vorm van een nota van uitgangspunten en reikwijdte
- Beschikbaar stellen middelen
- Vaststelling structuurvisie

College B&W:

Verantwoordelijk voor:

- Voorbereiden Plan van Aanpak / IBO traject
- Vaststelling fasebeslisdocumenten
- Besluitvorming ten behoeve van ter inzage legging en publicatie

Bestuurlijk opdrachtgever: portefeuillehouder RO.

Verantwoordelijk voor:

- Bestuurlijke aansturing project.
- Terugkoppeling college B&W.

Ambtelijk opdrachtgever: coördinator afdeling beleid cluster ruimte.

Verantwoordelijk voor:

- Creëren en/of behouden van bestuurlijk draagvlak.
- Regelen inzet bemensing binnen en buiten de afdeling.
- Informeren MT stand van zaken project.

Ambtelijk opdrachtnemer annex projectleider: senior beleidsmedewerker ruimte.

Verantwoordelijk voor:

- Het projectresultaat.
- Bewaken voortgang.
- Bewaken middelen.
- Aansturen projectgroep en eventuele werkgroepen.
- Voorbereiden besluitvormingsdocumenten.
- Eerste aanspreekpunt project.
- Aansturing stedenbouwkundig bureau.

Projectmedewerkers en vakdeskundigen:

Verantwoordelijk voor:

- Inbreng specifieke kennis van het eigen beleidsterrein in de vorm van advisering en of gevraagde producten (persoonlijk dan wel als accounthouder naar afdeling / cluster).
- Werken binnen de kaders van het projectplan.
- Terugkoppeling naar eigen afdeling, voor zover niet afdeling Beleid..

Stedenbouwkundig bureau:

Verantwoordelijk voor:

- Opstellen (ontwerp)visie.
- Advisering.

Planning

	1e kwartaal 2013	2 ^e en 3e kwartaal 2013	3 ^e en 4e kwartaal 2013	1e kwartaal 2014	Medio 2014
RSV	Initiatiefase	Definitiefase	Ontwerpfase	Vaststellingsfase	Uitvoering
Product	IBO	Nota Uitgangspunten	Ontwerp ruimtelijke structuurvisie	Nota beantwoording zienswijzen Ruimtelijke Structuurvisie Uitvoeringsparagraaf	Implementatie in diverse beleidsproducten
Besluit	Raad februari	Raad juli	College oktober	Raad januari/februari	

Geld

Geld

Voor de opstelling van de ruimtelijke structuurvisie is € 95.000,-- exclusief btw beschikbaar. Dat is een bedrag exclusief de interne uren.

Benodigde uren

Ambtelijk opdrachtgever	25	uur
Projectleider	300	uur
Medewerker ruimte	300	uur
Communicatieadviseur	100	uur
Medewerker verkeer (verkeer en OV)	75	uur
Milieu en duurzaamheid	75	uur
Wonen / huisvesting (relatie zorg)	25	uur
Werken (bedrijvigheid / detailhandel)	25	uur
Groen en water (ecologie, flora en fauna)	25	uur
Voorzieningen (maatschappelijk, zorg, scholen, sport etc.)	25	uur
Cultuurhistorie	25	uur
Beheer	25	uur

Kwaliteit

Er wordt gewerkt volgens de PMR methodiek, waarbij elke fase wordt afgesloten met een fasebeslisdocument.

Er wordt gewerkt volgens het IBO protocol, waarbij per fase het participatieniveau wordt vastgesteld.

De structuurvisie wordt zodanig gemaakt dat het kan worden geraadpleegd via ruimtelijkeplannen.nl.

Communicatie

Uitgangspunt is dat iedereen het verloop van het project Ruimtelijke Structuurvisie kan volgen. De gemeentelijke website is daarvoor het meest geëigende middel. Belangrijke momenten in het proces (start, producten en besluitvorming) en bekendmakingen over de inspraakprocedure worden geplaatst in Gemeente aan Huis en via Twitter. In deze berichtgeving wordt verwezen naar de website en geattendeerd op de digitale nieuwsbrief LeiderdorpMail.

Actoren die als participant of belanghebbenden een rol spelen bij de totstandkoming van de structuurvisie worden persoonlijk benaderd. Voor de invulling van de participatie wordt verder verwezen naar de ingevulde IBO boom en de participatiebeschrijving bij het onderdeel Proces.

Bijlagen

Vragenboom IBO Ruimtelijke structuurvisie